

Bilans Kapitału Ludzkiego - II Edycja

Aktywność edukacyjna Polaków - Czy rzeczywiście większość dorosłych Polaków nie rozwija swoich kompetencji?

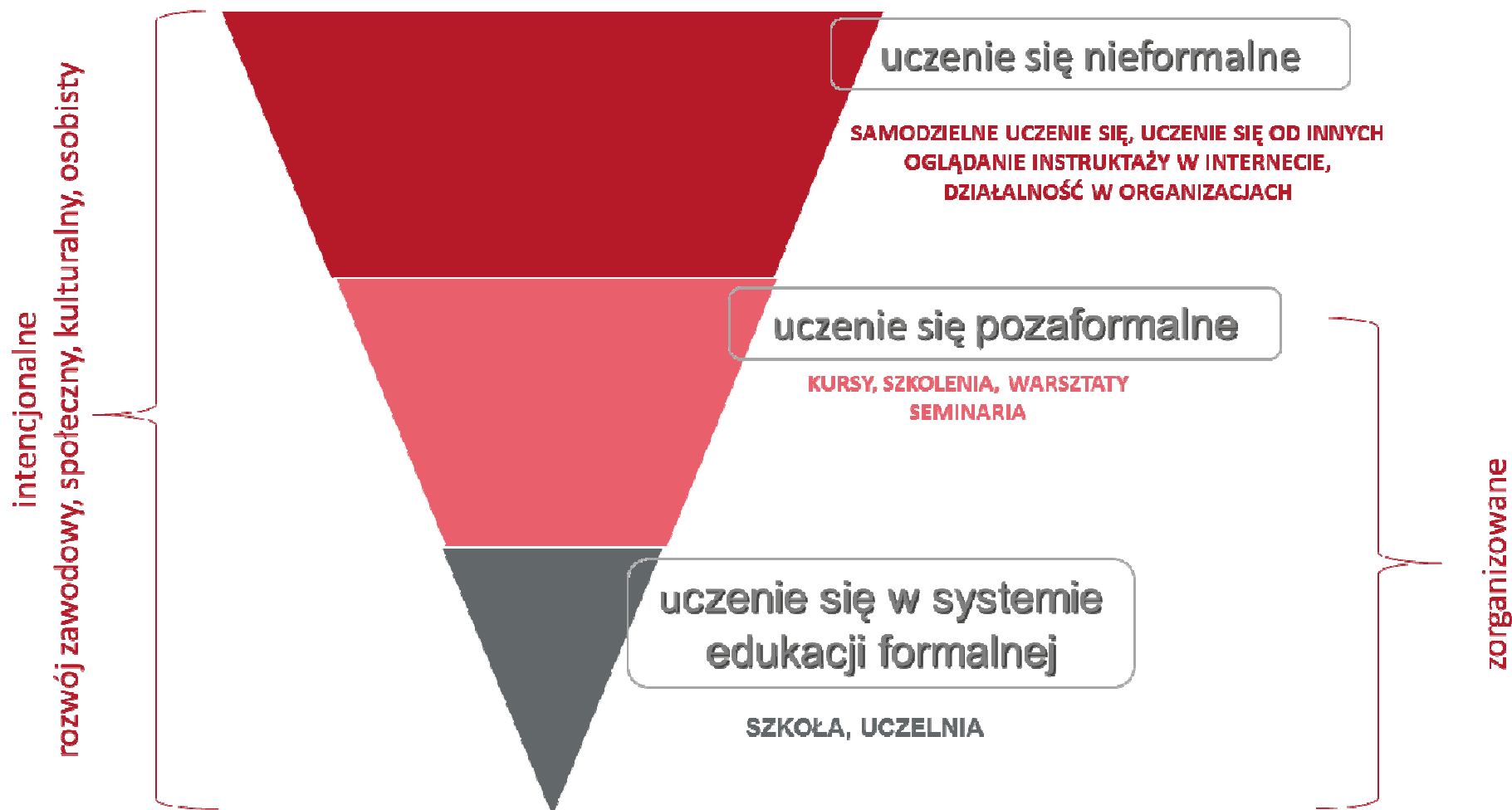
Barbara Worek, 20.06.2018

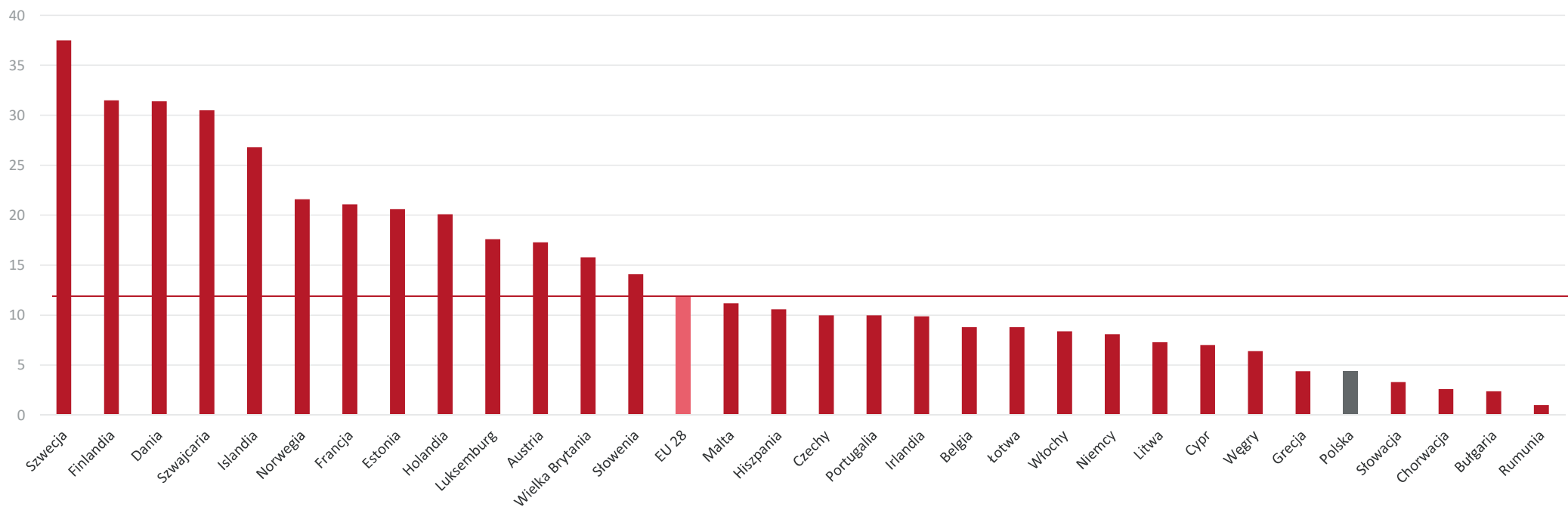
Plan prezentacji

- Wprowadzenie – rodzaje aktywności edukacyjnej dorosłych i wyzwania związane z ich pomiarem
- Czy Polacy są rzeczywiście w ogonie Europy pod względem uczenia się osób dorosłych?
Przegląd wybranych danych
- Jak uczenie się osób dorosłych badamy w BKL II i co się zmieniło w stosunku do BKL I?
- Aktywność rozwojowa dorosłych Polaków wg BKL II – poziom, formy, powody braku aktywności
- Główne wnioski

Podstawowe typy uczenia się osób dorosłych, ich zakres i wyzwania związane z pomiarem

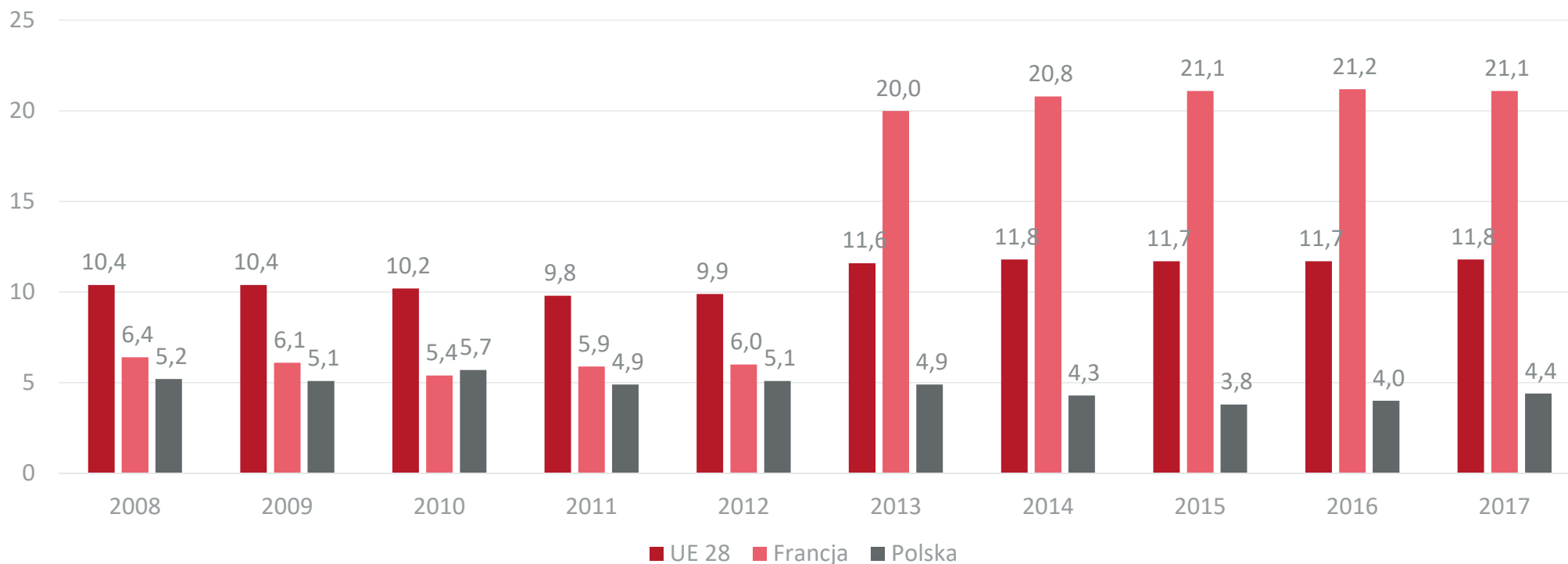

Wg danych Eurostat Polska pozostaje w ogonie Europy pod względem uczenia się osób dorosłych

Uczenie się w sposób formalny i pozaformalny, 4 ostatnie tygodnie, osoby w wieku 25-64 lata, dane w procentach
EUROSTAT Labour Source Survey (LFS) , w Polsce – GUS, Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)

Wartość wskaźnika uczenia się dorosłych w Polsce od lat się nie zmienia, spektakularne zmiany w wybranych krajach (np. Francja)

Uczenie się w sposób formalny i pozaformalny, 4 ostatnie tygodnie, osoby w wieku 25-64 lata, dane w procentach
EUROSTAT Labour Source Survey (LFS) , w Polsce – GUS, Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)

Wg badania „Ustawiczne szkolenie zawodowe w przedsiębiorstwach” odsetek pracowników objętych szkoleniami w Polsce pomiędzy latami 2005 i 2015 prawie się podwoił

EUROSTAT, Continuing Vocational Training Survey (CVTS), w Polsce, „Ustawiczne szkolenie zawodowe w przedsiębiorstwach”, GUS

Badanie pt. „Kształcenie dorosłych” wskazuje, że w sposób pozaformalny uczy się ponad pięć razy więcej dorosłych niż w sposób formalny

Tablica 3. Uczestnictwo osób w wieku 18-69 oraz 25-64 lata w kształceniu w latach 2006-2016.

Wyszczególnienie		Liczba osób w tys.	W tym osoby uczestniczące w ^a				W tym osoby nieuczestni- czące w żadnej formie kształcenia
			jakiegokolwiek formie kształcenia	kształceniu formalnym	kształceniu pozafor- malnym	kształceniu nieformal- nym	
Populacja osób 18-69 lat	2011	27 483	44,0	13,6	20,9	30,0	56,0
	2016	26 965	45,1	11,2	20,9	30,7	54,9
Populacja osób 25-64 lata	2006	20 634	35,8	5,5	18,6	25,4	64,2
	2011	22 299	40,0	5,4	21,0	29,0	60,0
	2016	21 729	42,4	4,2	22,2	30,3	57,6

a Jedna osoba mogła uczestniczyć jednocześnie w kilku formach kształcenia.

Uczenie się w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie,
GUS, „Kształcenie dorosłych” Komunikat z badań

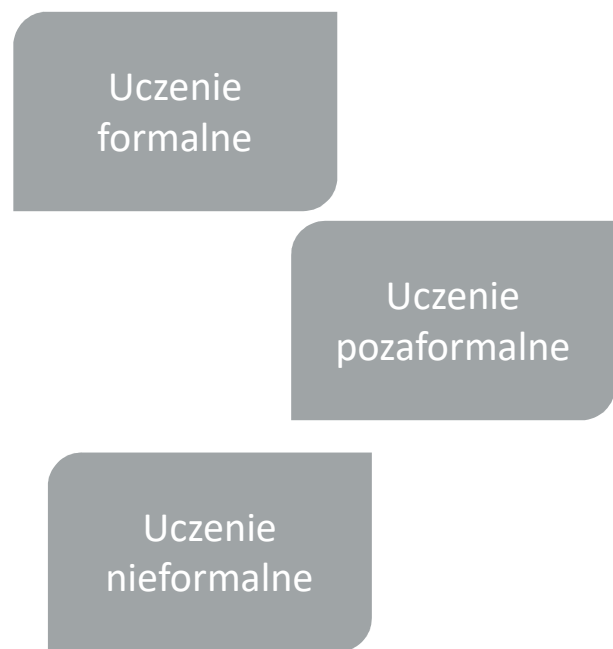
Obraz uczenia się dorosłych Polaków w badaniach BKL I i „Kształcenie dorosłych” był zbliżony

	Ostatnie 12 miesięcy, wiek 25-59/64 lata (w %)					
	*2010	*2011	2012	2013	2014	
Kursy i szkolenia (wszystkie)	12,5	13,8	19,2	18,6	19,1	
Kursy i szkolenia (nieobowiązkowe)	12,1	13,4	14,3	13,4	13,5	
Samokształcenie	9,5	10,7	13,8	14,5	17,3	
Edukacja formalna	**	**	5,8	5,4	5,2	
Kursy i szkolenia, samokształcenie lub edukacja formalna	**	**	29,8	29,2	31,3	
Nie podnosił kompetencji w żaden sposób	**	**	70,2	70,8	68,7	
Zamierza uczestniczyć w kursie lub szkoleniu (najbliższe 12 mies.)	17,8	17	19,3	19,5	20,9	
	N	14724	14987	14538	14787	14811

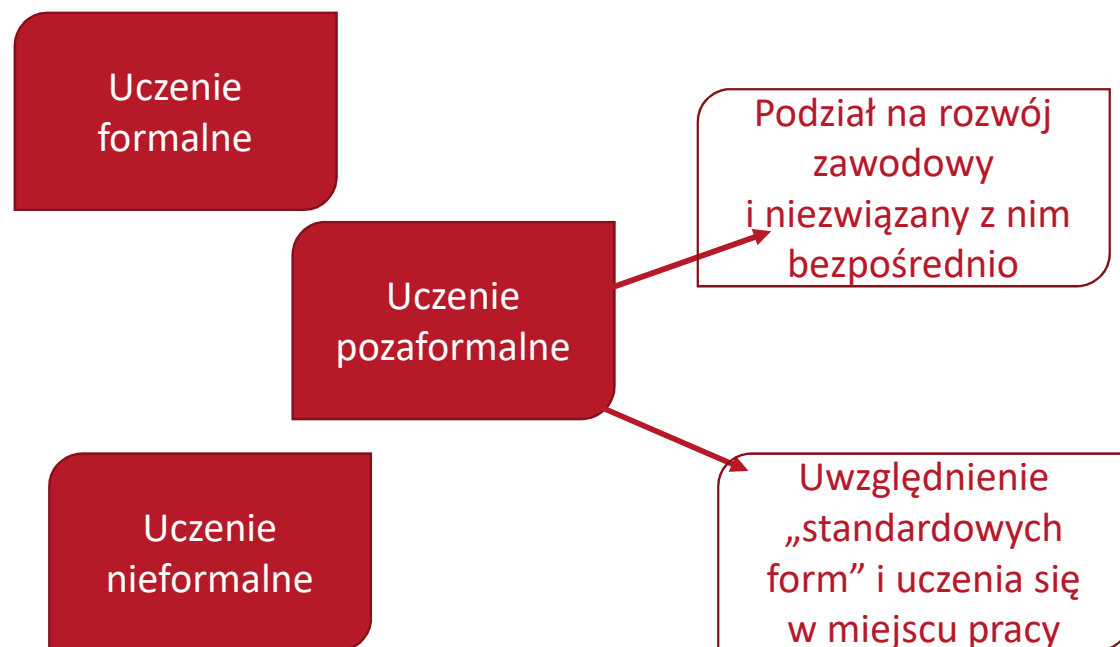
Źródło: BKL 2010-2014, Badanie ludności

Ujęcie uczenia się dorosłych BKL I i BKL II

BKL I

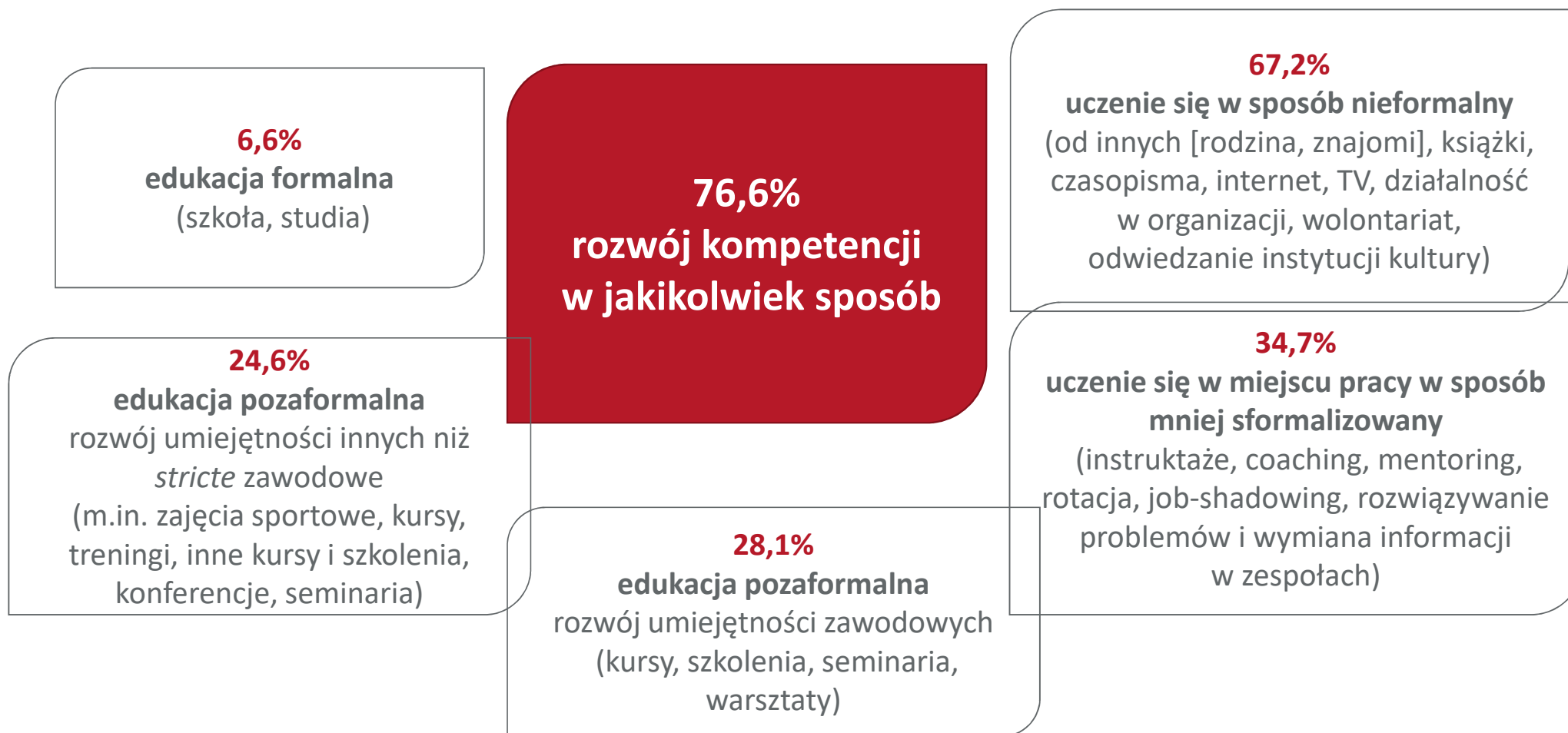
BKL II

Po jednym pytaniu dotyczącym kształcenia pozaformalnego i nieformalnego, tylko „standardowe” formy kształcenia

Mniej formalny język, wprowadzenia, zarysowanie kontekstu, bardziej rozbudowana część kwestionariusza dotycząca uczenia się osób dorosłych

Wg BKL II swoje kompetencje w ostatnim roku rozwijało ponad $\frac{3}{4}$ Polaków w wieku 25-59/64 lata

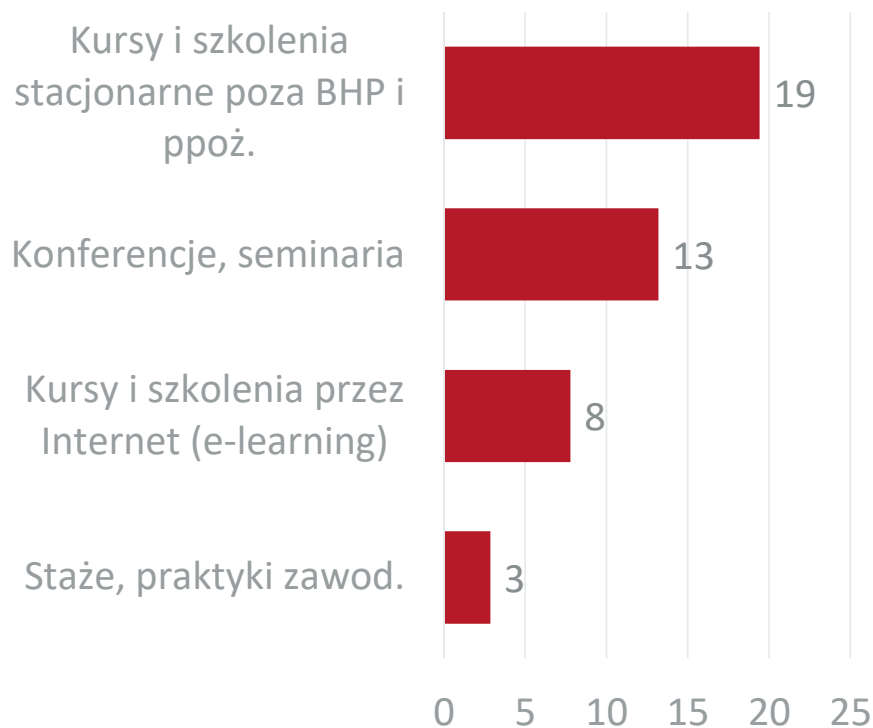
Wartości wskaźników uczenia się dorosłych zbudowanych w oparciu o wyniki BKL II są wyższe od BKL I i GUS

	wiek 25-59/64 lata, (w %)	
	4 tygodnie	12 miesięcy
Kształcenie formalne	5,1	6,6
Kształcenie pozaformalne		
• zawodowe i pozazawodowe (tylko ściśle zorganizowane formy, bez treningów i kursów sportowych, bez BHP, Ppoż)	12	31,6
• zawodowe i pozazawodowe (tylko ściśle zorganizowane formy, z treningami i kursami sportowymi, bez BHP, Ppoż)	20,9	39,5
• zawodowe i pozazawodowe, wszystkie formy, bez BHP, Ppoż	29,7	51,1
Formalne i pozaformalne (tylko ściśle zorganizowane formy, bez sportu, bez BHP, Ppoż)	15,2	34,1

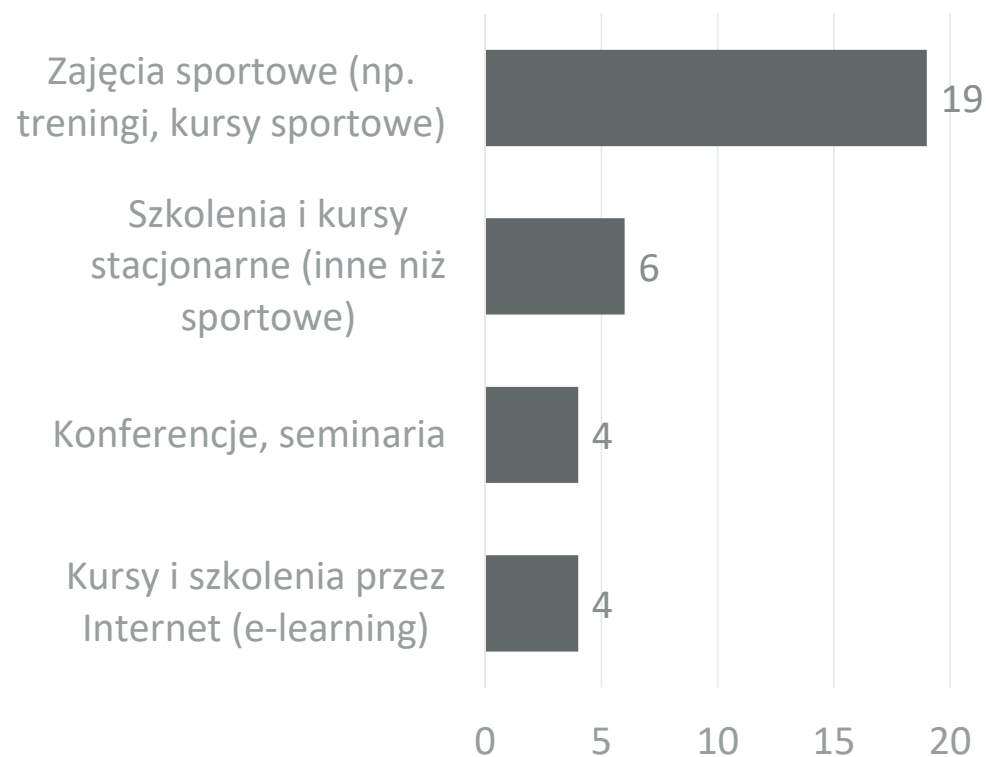
Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Wśród „standardowych” form edukacji pozaformalnej największą popularnością cieszą się kursy i szkolenia stacjonarne

Typy działań rozwojowych: edukacja pozaformalna,
rozwój zawodowy,
ost. 12 msc., wiek 25-59/64, (w %)

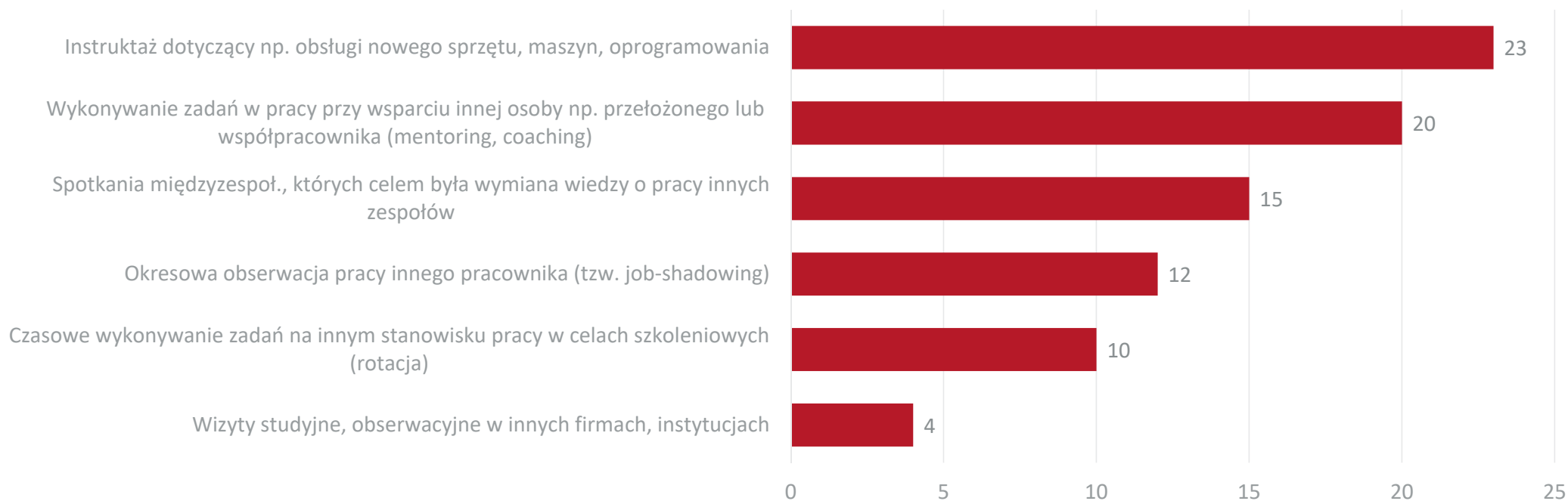
Typy działań rozwojowych: edukacja pozaformalna,
rozwój umiejętności innych niż stricte zawodowe,
ost. 12 msc., wiek 25-59/64, (w %)

Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Instruktaże i uczenie się od bardziej doświadczonych współpracowników są najczęściej wskazywanymi sposobami rozwoju kompetencji w miejscu pracy

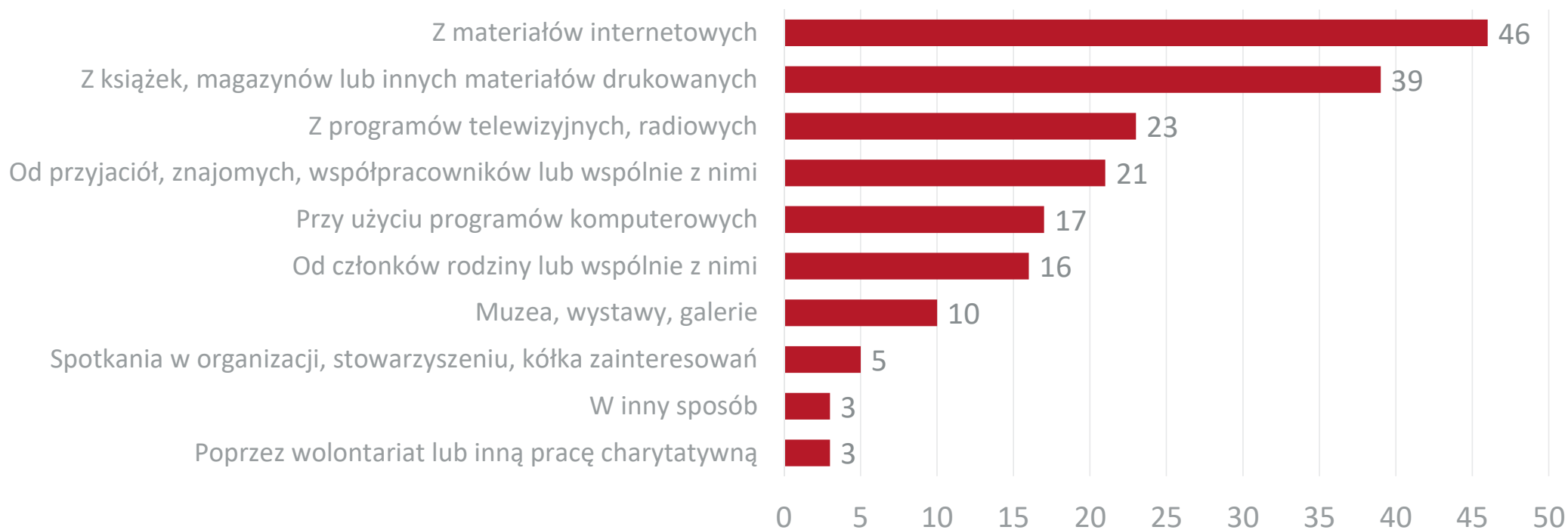
Typy działań rozwojowych: uczenie się w miejscu pracy, ostatnie 12 miesięcy, wiek 25-59/64, (w %)

Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Materiały dostępne w internecie są najczęściej wykorzystywane wśród osób uczących się w sposób nieformalny

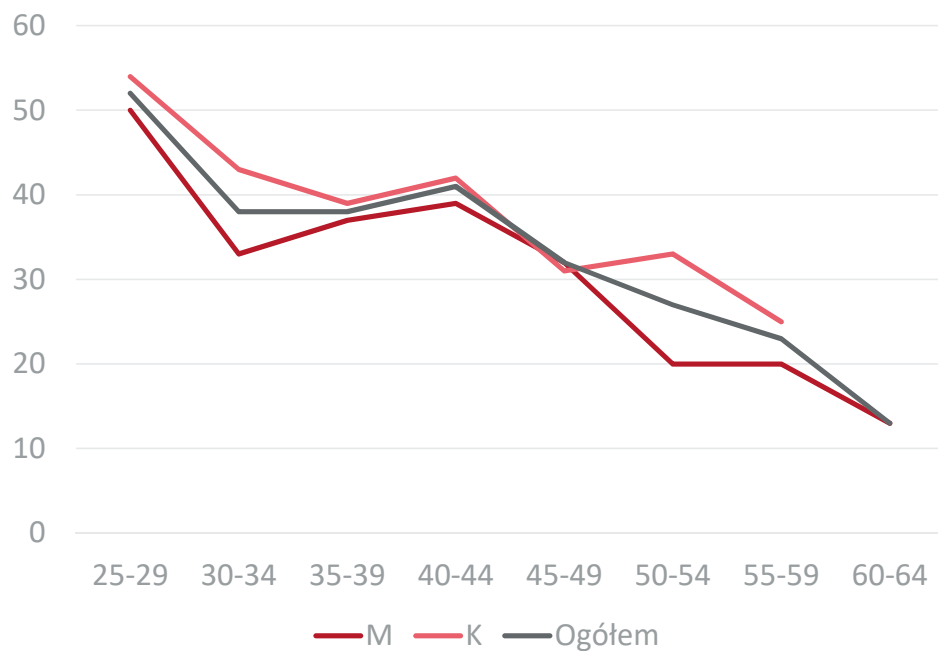
Typy nieformalnych działań rozwojowych, ostatnie 12 miesięcy, wiek 25-59/64, (w %)

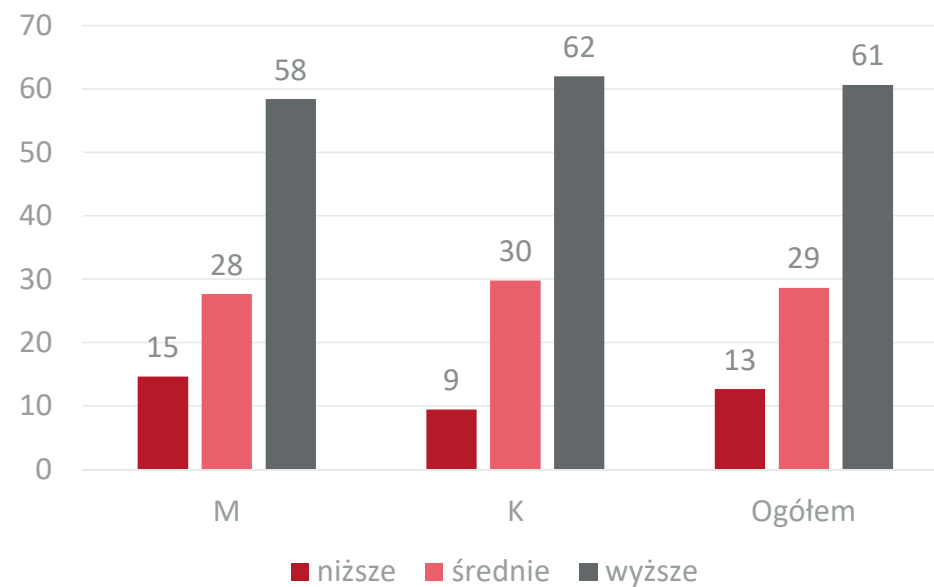
Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Czynnikami silnie różnicującymi poziom aktywności edukacyjnej są wiek, wykształcenie, sytuacja zawodowa

Aktywność edukacyjna (formalna i pozaformalna) w ostatnich 12 msc. a płeć i wiek, (w %)

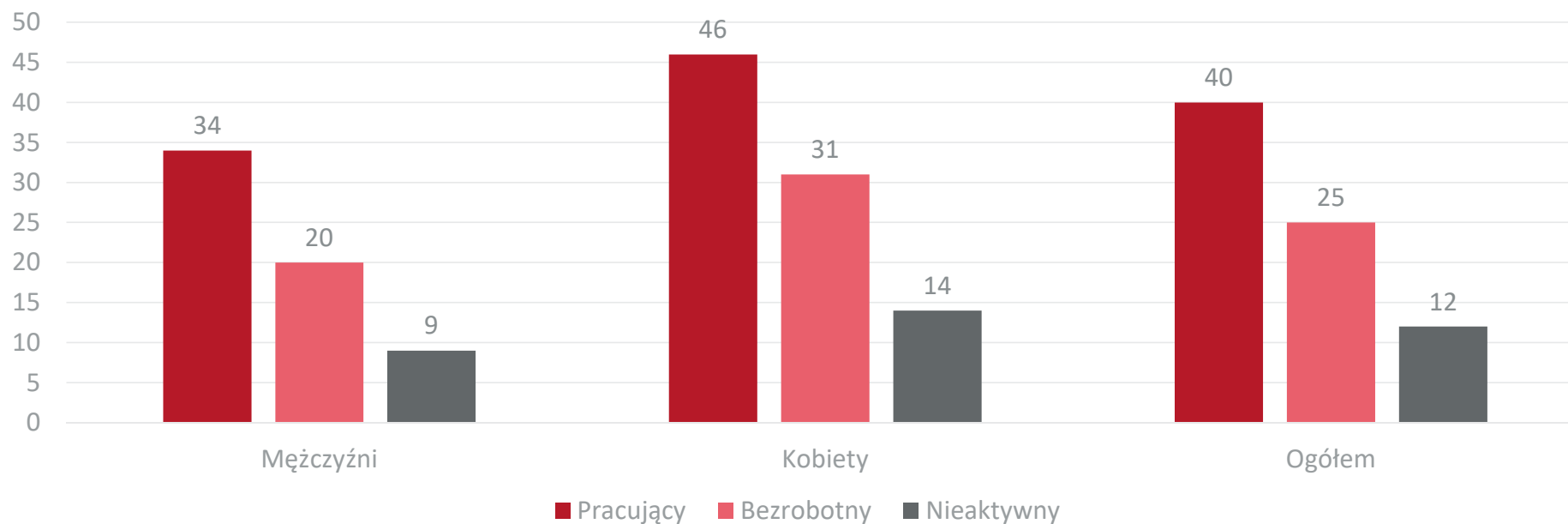
Aktywność edukacyjna (formalna i pozaformalna) w ostatnich 12 msc. a płeć i wykształcenie, (w %)

Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Czynnikami silnie różnicującymi poziom aktywności edukacyjnej są wiek, wykształcenie, sytuacja zawodowa

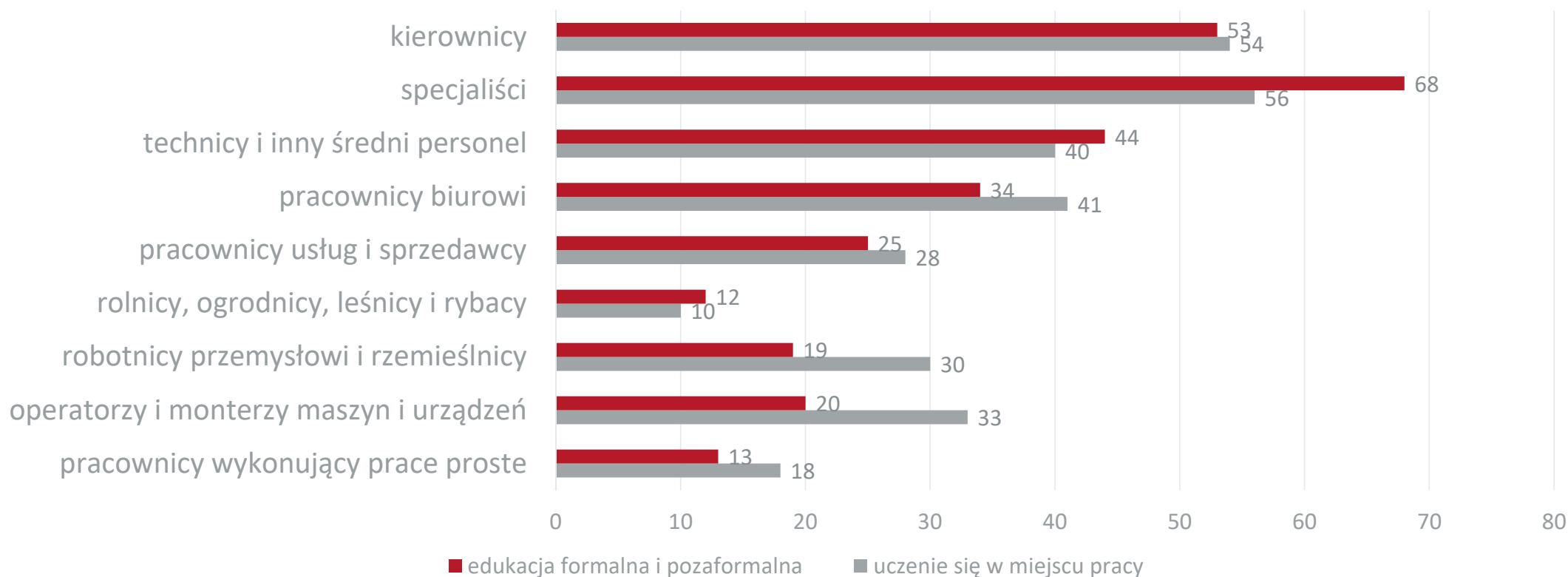
Aktywność edukacyjna (formalna i pozaformalna) w ostatnich 12 miesiącach a płeć i status na rynku pracy, (w %)

Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Rozwój kompetencji w sposób formalny i pozaformalny jest typowy dla specjalistów, robotnicy częściej uczą się w miejscu pracy

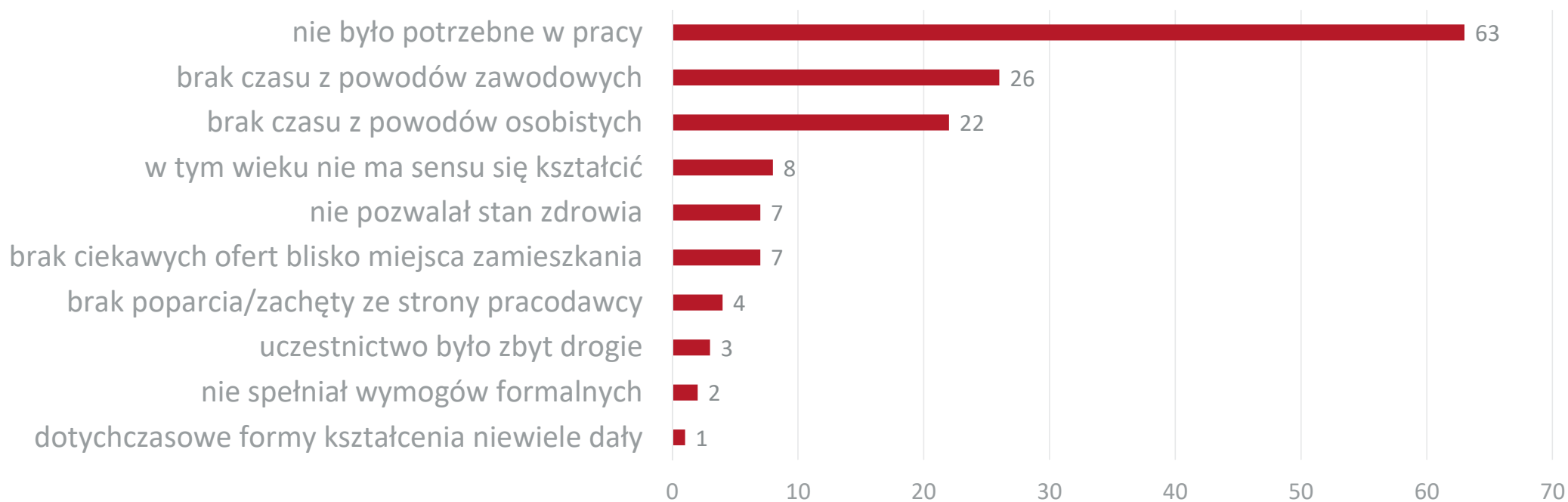
Edukacja formalna i pozaformalna oraz uczenie się w miejscu pracy w ostatnich 12 miesiącach a zajmowane stanowisko pracy, wiek 25-59/64, (w %)

Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Najczęściej wymienianym powodem braku aktywności rozwojowej pozostaje ciągle brak motywacji o charakterze zawodowym

Powody braku aktywności edukacyjnej w ostatnich 12 miesiącach, osoby nieuczestniczące w edukacji formalnej i pozaformalnej, wiek 25-59/64, (w %)

Źródło: BKL 2017 Badanie ludności

Główne wnioski

- Trudności w badaniu pozaformalnej i nieformalnej aktywności edukacyjnej osób dorosłych.
Duża wrażliwość na niewielkie zmiany sposobu sformułowania pytań, niejednoznaczne granice pomiędzy edukacją pozaformalną, nieformalną i incydentalną.
- Wartości wskaźników mierzących poziom uczenia się osób dorosłych w BKL II są znacząco wyższe od wartości wskaźników BKL I i GUS.
- Najszerzej wykorzystywaną formą rozwoju kompetencji jest uczenie nieformalne - przede wszystkim z wykorzystaniem materiałów dostępnych w internecie. Dużą rolę w rozwoju kompetencji osób dorosłych odgrywają też różne formy uczenia się w miejscu pracy.
- Sytuacja zawodowa, zajmowane stanowisko pracy, wykształcenie i wiek pozostają głównymi determinantami aktywności edukacyjnej.
- Głównym powodem bierności edukacyjnej pozostaje brak zawodowej stymulacji do rozwoju.

Dziękuję za uwagę!

Barbara Worek

e-mail: b.worek@uj.edu.pl